

Dobro leto že živimo v izrednih razmerah. Vmes smo doživljali vzpone in padce, izboljšanje in poslabšanje. Je ta negotovost naša nova realnost ali pa se bo kdaj povrnilo »staro življenje«, kakršnega smo bili vajeni v času pred koronavirusom in epidemijo? Sprašujem se, kakšno sporočilo nam prinaša življenje v negotovih razmerah. Nas želi morda epidemija opozoriti na to, da naša življenja ne gredo v pravo smer? Žal pravega odgovora nimam. Lahko odgovorim le z besedami apostola Pavla, ki je Filipljanom pisal takole: »Znam biti reven in znam biti v obilju. Na vse mogoče sem se navadil: biti sit in biti lačen, biti v obilju in biti v pomanjkanju. Vse zmorem v njem, ki mi daje moč« (Filipljanom 4,12-13). Za kristjana je vera trdna opora, na katero lahko

postavi svoje celotno življenje. Ne glede na to, kaj vse nas v življenju doleti ali preseneti, lahko vedno računamo na Božjo bližino in ljubezen. To je tudi sporočilo velikonočnega časa in velikonočnih praznikov: Bog je tukaj. Tudi v tem trenutku je v naši bližini. Vstajenje Jezusa Kristusa, Božjega Sina, je največji dokaz Božje ljubezni do nas ljudi. Bog je prišel na naš svet, da bi nam bil blizu in bi nam prinesel odrešenje. Želim vam blagoslovljene velikonočne praznike in globoko osebno vero, ki naj vas spodbuja in krepi, da boste živeli: »Kot Božji izvoljenci, sveti in ljubljeni« (Kološanom 3,12a).

župnik Grega

DRAGI ŽUPNIK GREGA!

V kodeljevsko župnijo si prišel kot mlad duhovnik, ki se bo prvič preizkusil v odgovorni vlogi župnika. Sprva si, kot si sam rekel, opazoval in spremljal dogajanje v župniji, da bi jo dobro spoznal in jo skupaj z nami, župljani, vzel za svojo. In si jo. Mi pa tebe. Kar veliko področij te je čakalo, da v njih zaplavaš in jih začneš usmerjati, spodbujati in osmišljati.

Eno od področij je tudi animatorska skupina in aktivnosti z mladimi. Ker sem bila pri tvojih prvih korakih tudi sama tam, lahko povem, da si med mlade stopil spoštljivo, s srčnostjo in zaupanjem. Kmalu smo ugotovili, da ti lahko tudi sami zaupamo, saj si številne stvari hitro začutil in spoznal njihov namen ter tek delovanja. Kmalu pa smo tudi ugotovili, da je tvoj smeh nalezljiv. Med mlade je to prinašalo vsesplošno veselje, sproščenost in gotovo sprejetost.

Izkazal si se za odgovornega, redoljubnega in pripravnega voditelja župnije, z obilico pozitivne energije in odprtega srca ter vrat svoje pisarne. Gostoljubno nas sprejmeš in z nami podeliš svoje dragocene trenutke v hitečih dnevih med številnimi opravki.

Za teboj je že ogromno obiskov bolnih in ostarelih, sestankov ŽPS-ja, animatorskih vikendov in srečanj,

ministrantskih vaj, oratorijev, izletov, verouka, župnijskih in drugih praznovanj. Na letošnji veliki četrtek je zate prav posebno praznovanje in hočeš nočeš, del njega smo tudi mi, tvoji farani. Zato ti voščimo še naprej obilo dobrega, predvsem pa ti želimo, da bi zmožgel ohranяти življenjsko energijo mladih let ter razumevanje in sočutje, ki smo ju deležni. Božja volja te je pripeljala sem in še naprej naj te spremlja in vodi pri tvojem župnijskem delovanju.

*v imenu župljanov,
Manca Marinko*

DRUGAČNA VELIKA NOČ

Letošnja velika noč bo precej drugačna, kot je bila lanskoletna. Vseeno pa zase ne morem reči, da je bilo lansko leto grozno in da tako slabe velike noči še ni bilo. Seveda, tudi sama sem pogrešala obrede velikega tridnevja, petje velikonočnih pesmi, mogočen zvok orgel in vonj kadila ... Pa tudi pečat širšedružinskega praznika. Vendar pa je bilo lansko praznovanje za nas - mlado družinico - zelo umirjeno in sproščeno. Naredili smo si praznovanje v svojem tempu, po Jakobovih zmožnostih dožemanja in tudi ura je bila primerna glede na njegovo večerno rutino. Bilo je prav lepo. Praznovali smo res skupaj, družinsko. Na veliki četrtek smo

skupaj zamesili in spekli kruh ter ga zvečer po kratki molitvi pojedli - Rok ob vinu, midva z Jakobom pa sva imela grozdni sok. Namesto grenkih zelišč pa smo zaužili kisle kumarice. V petek smo se že zjutraj (kar za nas ni bilo nič bolj zjutraj kot navaden dan) udeležili hvalnic preko ZOOM-a, medtem pa, ko je Jakob spal, sva midva zmolila križev pot iz Vrtnic ter pobarvala pirhe, ki smo jih popoldne še skupaj okrasili. Vzeli smo si čas tudi za doma narisano otroški križev pot. V soboto smo dan spet začeli s skupnimi hvalnicami, nato pa sva z Jakobom začela s peko potice. Popoldne smo doma zmolili blagoslovno molitev nad velikonočnimi jedili - zelo lepo je vse spisano v obredniku za družine. Z Rokom sva zvečer skupaj prisostvovala še obredom, ki so jih prenašali po spletu, ampak moram reči, da se me je naše doživljanje precej bolj dotaknilo. Preprosto otroško ... In seveda, več truda je bilo vložnega v pripravo za naše obrede, tako da sem že ob tem razmišljala o dogodkih velikega tridnevja. Zelo sem hvaležna, da se je dalo obrede spremljati tudi preko spleta, ker verjamem, da marsikdo ni imel časa, idej ali energije za pripravo svojih obredov. Se me je pa tudi iz obredov preko spleta dotaknilo nekaj misli; lepo je bilo slišati tudi vsa brana besedila, ki pritičejo prazniku. Sploh pa je bilo lažje slediti povedanemu, ker je bilo manj motečih dejavnikov. V nedeljo smo že 7:05 stali na mostu ter

pražnje oblečeni pričakali Gregov avto z Najsvetejšim. Z zavedanjem, da nas spremlja blagoslov Vstalega, smo se vrnili domov, kjer smo se okrepili ob velikonočnem zajtrku. V ponedeljek smo bili zaradi prepovedi prehajanja občin omejeni, a smo vseeno izkoristili sončno dopoldne in šli »v Emavs« - s kolesi smo se zapeljali do Sostrega in malo raziskali tisti konec, proti Polju in Zadobrovi.

Meni bo velika noč leta 2020 ostala v lepem spominu po umirjenem družinskem vzdušju. Če ne bi bilo epidemije, bi verjetno z Rokom kaj kombinirala, kdo bo šel v cerkev in kdo bo doma, tako pa je bilo na nek način okrnjeno, po drugi strani pa bolj prepuščeno inovativnosti in domači duhovnosti. Brez večernega hitenja, da se nam mudi, ker bi šel eden od naju že ob 19. uri k obredom, vsi pa tako ali tako ne bi mogli. Vse smo si naredili že popoldne, ko je bil Jakob še spočit, ko pa je zaspal, sva sodelovala še pri obredih preko spleta. Izbira prenosov je bila izjemno bogata, tako da sva lahko izbrala kakšnega, ki se je začel malo kasneje in bila tako pri celotnem obredu. Seveda pa ni bilo niti približno tako lepo in doživeto, kot je obhajanje praznikov v živo. Tako da sedaj še bolj cenim obrede v živo, s slovesnim petjem, kadirnico in zvonovi ter sodelovanjem naše občestvene skupnosti.

Meta Kastelic

Sedela si na lesu v
sobi iz stare Ljubljane
s svetlobo namesto sten
soncem namesto zraka
tam sva znala bivati
brez časa in nesmisla
in hlač in sploh vsega.

Ostanek življenja
me ne vznemirja več
samo spomin
na tisto luč.

PSALM M

Ti si moja revolucija svobode.

Da vidim preko zadnjega
zelenega zidu, ugledam
beli lan vtkan v trak
na tvojem pasu.

V svetlem mraku brez vrtil se kólo
rase prostor - znam,
da v koreninah so grobovi
prelita kri rdeči
ti trak na ledjih
kólo se zvrtil
v venec brina.
Vse gori, ti poješ
nebeško pesem.

Ti si moja revolucija svobode.

moj duh trepéče kakor plamen
kakor roža drgeta v puštinji
sredi ostrine bledih trav
stojiva na tesnem, prelomljenem
vrhu
bosa pred njegovim ognjem
z otroškimi očmi me gledaš
z očmi nestrpnega, ljubega otroka -
ali čutiš srh v ozračju?
napol vzcvetel sva cvetni list, ki
pada
iz tvojih las na zemljo
ne ubeživa si z ničemer več
ne več

Urban Šifrar

PRIPOVED O VOLKU (POGOVOR V NOČI)

Samotni volk
zavija v tiho noč.
Čemu ječi in koga kliče?
Se zdi, da dosti ni
njegova gibka moč,
se solza utrinja
in vlaži pokončno lice.

Rezek glas prodira
skoz oblak teme,
spev se vije v višave,
nosi trpke žalosti odmev.
Srce se zliva proti nebu,
proseče potešitve se ozira,
uprto v sluteč obraz.

»A sam si volk.
Glej, čisto sam
- le koga kličeš?
Ne smeši se,
le gosti molk,
edini bo odgovor,
ničča, ki ves slep ga iščeš.«

Samotni volk pa vztraja.
Še zavija v tiho noč,
ne zgane se.
Še moč napaja

mu noge, ki se ne vdajo,
dokler se vse srce
v prodorne melodije ne izlije.

Ne zvezdni molk
in ne vihar ni veter,
ki zlomiti hoče
ta ganljivi spev,
se vdati noče.
A vendar strast živali
verno še v obraz strmi.

Je nekdo, ki sliši
Te prodorne melodije.
Skriti se obraz z daljave,
ko že usihajo moči,
vzgiba k volku iz višave.
Beli plamen v mir použiva glas,
krotak se volk predano v njem utopi.

Tjaša Rozman

ŽOLČNO O ASTRAZENECI

Nedolgo nazaj me je silno razjezilo, da sta dva meni bližnja, izobražena in družbeno kritična (bivša) animatorja, nekaj navrgla o tem, da je Cerkev »proti AstraZeneci«. Torej, da Cerkev ne podpira cepljenja z omenjenim cepivom. Gre seveda za zmoto, ki so jo mediji uspešno ustvarili in zopet prikazali Cerkev kot bedno in človeku škodljivo institucijo. Že tematika medijev me običajno spravi v slabo voljo, v kombinaciji s Cerkvijo še toliko bolj, ker pa gre za pomembno družbeno temo v tem trenutku, pa sploh; ali naj zaposleni v vzgoji in izobraževanju sprejmemo cepljenje s tem »slabšim« cepivom, je žal resna tema, ki smo jo v našem šolskem kabinetu že nekajkrat obdelali. Splošna izobrazba pri kakšnih rečeh pomaga, prav veliko pa pravzaprav ne, saj ideološka zaslepljenost ne pozna meja ... Danes je pravica do mnenja (ne glede na izobrazbo o specifičnem področju in argumentiranost svojega mnenja) pomembna človečanska pridobitev. To je tematika, kjer mi kri, s premori, prevreva že vsaj desetletje ... Pravico do mnenj bi bilo pač treba ukiniti - svoje lahko povesta papež Frančišek in imunolog Alojz Ihan, potem pa naj se zadeva približno zaključi. Seveda karikiram, ampak ni daleč od resnice - kot jo

vidim jaz, seveda.

(Če bi ukini pravico do javnih mnenj, je seveda malce nelogično v nadaljevanju razvijati neko svoje mnenje o nečem ... Dober argument proti mojemu pisanju, ki pa se ga zavedam in ga je mogoče zavrni - ampak tu ni dovolj prostora za to.)

Kakor koli, če zdravniških mnenj ni potrebno ponovno razlagati (če jim kdo ni verjel, tudi meni seveda ne bo - kar bo še relativno upravičeno, saj to pač ni moje področje), pa se mi zdi vredno izpostaviti, da je papež Frančišek že zdavnaj pozval k cepljenju čim večjega števila ljudi (poleg tega je dodal, da naj bogate države ne pozabijo na revnejši del sveta - ker je vedel, da se bo seveda zgodilo prav to!) in temu pozivu so sledili tudi slovenski škofje. Potem se je pojavila dilema glede etičnosti teh cepiv. To je bila dilema, ki je bila v celoti pojasnjena s strani Cerkve že v decembru, a žal tega takrat ni nihče registriral, zdaj pa so mediji naredili uspešen »spin« in okrivili Cerkev za nekaj česar k čemur ni nikoli napeljevala ... No, kot sem že rekel.

Skratka, mnenje etične komisije v Cerkvi je že dolgo jasno in je bilo tudi predstavljeno v tedniku Družina, nato pa ga je še enkrat predstavil dr. Tadej Strehovec (tudi v Družini, pa mislim, da še kje), potem pa ga je še enkrat pokomentiral Gabrijel Kavčič, doktorski študent moralne teologije - torej, etike Cerkve - na spletnem

portalu Domovina. In vsi trije prispevki povedo isto. In kaj je to, boste vprašali?

Torej, Cerkev ne podpira pridobivanja cepiv s pomočjo uporabe matičnih celic oz. celic splavljenih otrok. Po drugi strani pa Cerkev izrazito podpira čim hitrejšo cepljenje vseh proti covid-19. In, mislite si lahko, kje se tu pojavi nasprotje ... Pri AstraZeneci. Pri pridobivanju so si namreč pomagali s celicami (ali zgolj z eno celico, kaj pa jaz vem, medicina me niti ne zanima, je ne raziskujem, praktično nimam pojma, brez pomisleka pa verjamem zdravnikom, ki jih prepoznam kot avtoritete na svojih področjih) teh splavljenih otrok. In to so celice iz 70-ih let ali nekaj podobnega - navajam po spominu, žolčen članek pač, pa tudi rok za oddajo prispevkov je že mimo, a mi je Urban rekel, da lahko še malenkost počaka, da je člankov tako ali tako bore malo ... Skratka, Cerkev je domnevno proti AstraZeneci. In to je celotno medijsko sporočilo. Nadaljnje razlage potem nikogar več ne zanimajo - današnja demokracija je pač raj demagogije in slabljenja spomina, vse do nivoja zlatih ribic. Za to imajo svoj delež socialna omrežja, splošna instant kultura, zanič novinarji in mediji, (manj kot) štiriletni politični mandati in politični veljaki, ki to ne bi smeli biti ter še marsikaj ... Vsak po neki svoji delno avtonomni logiki, vsak

s čisto smiselnimi argumenti zase, tlakujejo pot v splošno družbeno nezadovoljstvo. No, da ne bo izgledalo, kot da mislim, da je danes vse črno, nekoč je bilo pa super ... Nisem tako naiven, večina stvari, ki se tičejo množic so že od vedno pač zanič. Gre samo za to kaj slabega kdaj priplava na površje, od kakšnih uspešnih utopij smo pa vedno zelo daleč - kar je krščansko gledano čisto normalno. Eshatološko upanje (beri: vera v nebesa; da je Kristus premagal smrt in nam prinesel večno življenje) je pač več od nekega cenenege optimizma, da bo kdaj na zemlji vse super, da bomo ohranjali nedotaknjeno naravo, da ne bo več revnih, da bomo vsi enakovredni in vsi izpolnjeni ter srečni ... Vse to so plemeniti ideali h katerim moramo stremeti vedno in povsod, a v polnosti bodo uresničeni šele v nebesih. Kakor koli, malo sem zašel na stranpoti, ki pa so vsaj tematsko povezane s praznikom, za katerega upam, da se nas bo vseh dotaknil - za razliko od medijskih »spinov«, ki so me zavedli v tole pisanje.

Glede AstraZenece se bo stvar do takrat, ko to berete že umirila, šla bo v pozabo. Ostal bo zgolj (neupravičen) madež na naši Cerkvi ali pa na tajniku SŠK Tadeju Strehovcu, ki se mora ves čas ukvarjati z mediji in je zgolj vprašanje časa, preden mu spet kaj podobnega podtaknejo. Namreč, mediji ... Ali ste že kdaj dali kakšen

intervju ali izjavo glede česa? Kdor ni, razumem, da ga poročila lahko zavedejo, kajti posneta izjava je lahko dolga, novinar te vpraša več vprašanj, ti pa odgovoriš nanje. Ko pa se zadeva zavrti na TV, mora biti stvar skrčena na (domnevno) bistveno in tako precej obrezana. In tako se lahko odreže stran kakšen del argumenta, kakšno dodatno pojasnilo, kot uradna izjava pa ostane zgolj tisto, kar mediju ustreza. In kaj jim ustreza? Kakor kakšnemu mediju. Za RTV bi lahko rekli, da je odvisno od dotičnega novinarja - lahko bi problematizirali nagnjenost le-teh »v levo«, glede domače politične situacije, ampak o tem ne bi. Raje bom kaj slabega zapisal o komercialnih medijih.

Kot že ime pove, je njihovo preživetje odvisno od zaslužka, ki ga pridobijo z gledanostjo oz. branostjo v primeru časopisa. Dobro je (ali pa se vsaj zdi), ker ne izstavijo položnice, za razliko od RTV-ja, slabo pa je, da morajo nujno vzdrževati zanimanje in pozornost. In danes to ni lahko. Tekmovati z drugimi mediji, pa obenem s socialnimi omrežji. Najlažje je pozornost dobiti z bombastičnimi novicami. To dobro vedo pri Slovenskih novicah, ki so gotovo eden od medijev, ki bi jih jaz - če bi se rodil kakšnih 50 let prej in bi prilezel kam v višje sfere komunistične družbe - gotovo ukinil in prepovedal. No, pa saj ni naključje, da je tak medij začel

obstajati ravno leta 1991. Ko sem že pri tem, ali veste, da sta bila največja starogrška dosežka (kot ju pogosto vrednotimo danes), torej filozofija in demokracija v popolnem nasprotju? Ko je v Atenah zaživela demokracija, so filozofi tarnali in se umaknili ... Ne zato, ker bi kar tako nekaj filozofirali v tri dni (čeprav so tudi to), ampak, ker sta hujskaštvo in samouveljavljanje pač nujna sopotnika demokracije. Kjer ima vsak pravico do razglašanja svojega mnenja, bo večina ljudi raje poslušala dobre retorike in politike polne praznih obljub, kot pa racionalen glas razuma, ki bo iskal skupno dobro vseh. Parcialni interesi se pač izključujejo, nihče pa, razen v posebnih razmerah (pa v zadnjem letu vidimo, da niti to ni dovolj!) ne bo svoje koristi postavil na stranski tir, v prid drugim. Torej, sklenemo lahko, da globokoumen komercialni medij v demokraciji ni najbolj perspektivna stvar ... Razen, če obstaja ogromno število ljudi, ki so pripravljeni brati poglobljene članke in jih ne pritegnejo bolj neke plehke vsebine in šokantna zgražanja. Tako je nekaj takega mogoče v državah z več kot 20 milijoni prebivalcev, pri nas pa ... A težava ni zgolj v tem. Nekoč, v času pred televizijo, je bil časopis način priklopa v svet. In meščani so si vzeli čas, da so bili na tekočem. Buržuazna razvada, ki je izšla iz razsvetljenskih idealov. Pred tem je namreč priklop v svet bila molitev - zjutraj in zvečer. Že Hegel pa v začetku 19. stoletja

označi časopis kot novo nujno dnevno rutino. »Novo molitev.« Bog je predolgočasen, z njim se premalo zgodi, pri razumnih ga začne izpodrinjati časopis. Kot rečeno, časopise potem začnejo izpodrinjati TV poročila. Je bolj zgoščeno, bolj »bistveno«, odkar so v barvah še toliko bolj ... Da ne dodamo še vedno lepše grafike, simpatične vremenarke in še česa. Danes pa smo v času, ko je twitter še bolj neposreden od TV poročil, pa tudi sporočilo je zgoščeno že na samo 280 znakov. Seveda nismo vsi na twitterju in ne sledimo vsemu tam (hvala Bogu!), ampak proces je (po mojem mnenju) približno isti kot od 19. stoletja dalje. Samo da je klepet z Bogom še kar dolgo kljuboval »novim časom«, časopisi visijo na vedno tanjši nitki, TV poročila pa zaenkrat izgledajo stabilno - ampak oboje je veljalo tudi za obe predhodni obliki, pa ju je čas kar uspešno povozil - s tem mislim, seveda, na priljubljenost pri širokih ljudskih množicah.

Nekaj teoretičnega pametovanja sem natresel, sedaj pa še izkustveno modrost ... Moja izkušnja z velecenjenim časopisom Dnevnik. Pred dvema letoma sem bil zaposlen kot mladinski delavec (za predstavo kaj to je, recimo temu poklicni animator) v SMC Rakovnik. Po uspešni prijavi na razpis za program poletnega počitniškega varstva za otroke, ki nam ga je odobrila Mestna občina Ljubljana

(sodelovanje s katero bi v domala vseh vidikih zgolj pohvalil) me je poklicala novinarka Dnevnika. Najprej me je prijazno povprašala kako to, da smo se na razpis prijavi in s kakšnimi dejavnostmi se ukvarjamo. Ko sem to razložil, jo je zanimalo kakšen bo program našega počitniškega varstva. Tudi to sem ji povedal, nakar je želela vedeti, če ne bo v programu ničesar verskega, kajti iz mojega opisa očitno to ni bilo razvidno. Pojasnil sem, da ne, saj imamo poleti že štiri tedne oratorija, ki je bližje otrokom iz krščanskih družin, da pa želimo pritegniti tudi druge otroke, saj imamo veliko prostorov, animatorjev ter znanja za pripravo tovrstnih programov. Da želimo biti odprti za vse, da se zmanjšuje družbene stereotipe - v vse smeri, seveda pa predvsem do nas, kajti danes mnogi ljudje na Cerkev (še manj upravičeno pa na salezijanske ustanove) gledajo kot na neke klerikalne od življenja odmaknjene strukture. Menil sem, da sem ji dobro pojasnil - predstavljal sem si, da je vse skupaj v skladu z vrednotami, ki naj bi jih spodbujal tudi Dnevnik in zato sem na njeno ponovno vprašanje o tem, če res ne bo nič verskega, odgovoril, da bodo tisti otroci, ki bodo želeli, zmolili pred kosilom, da to je pa tudi vse. Kot rečeno, program, ki išče pot navzven in dobra (tudi krščanska) sporočila prenaša na -sodobnim antiklerikalnim agnostikom - primeren način. Še par besed in

novinarka se mi je zahvalila za pogovor in končano je bilo ... Do naslednjega dne, ko sem besen prebral objavljeni članek. Nekaj dni pozneje pa smo od Mestne občine Ljubljana dobili poziv, da se izjasnimo o tem, da bo naše počitniško varstvo nekonfesionalno. Kako je prišlo do tega? Preprosto, novinarka je iz celotnega najinega pogovora vzela zgolj stavek »otroci bodo pred kosilom zmolili«, pri čimer sploh ne vem, če sem res tako rekel, kajti seveda od nevernih ne pričakujemo, da bi morali moliti in nikogar v SMC-ju ni bilo, ki bi otrokom za vratove natikal rožne kranjce ali kaj podobnega ... In iz najinega pogovora je bilo to popolnoma razvidno. Še enkrat poudarim, da je šlo za telefonski pogovor, kar kaže, da se ji res ni šlo za neko kakovost prispevka, ampak da je zgolj preiskovala ideološki potencial, ki ga je zaslutila. V prihodnjih dneh so se morali podobno o verskih vsebinah izjasniti tudi na Skali in v Društvu katoliških pedagogov, kjer so oboji tudi izvajali program sofinanciran iz istega razpisa. (Pri tem ne krivim MOL, oni so se pač morali »zavarovati«, preden bi mediji potopili tudi njih, katerih »barvo« se redno potrjuje. Dejansko so bralci Dnevnika za njih mnogo pomembnejši kot za SMC Rakovnik - in danes tudi kot za nek drug, mnogo bolj kratkotrajen SMC. Ko smo podali obrazložitev, ni bilo nobenega vprašanja, nobenih pripomb z njihove strani.)

Skratka, kar želim s tem primerom pokazati, je to, da resnica za medije pravzaprav ni pomembna - pomembno je, da novica vzburi bralce. Da jih še drži pripete k sebi; da še plačujejo mesečno naročnino. In mnoge bolj razsvetljenske ljudi Cerkev pač moti. In enak vzvod delovanja bi lahko zasledili pri mnogih drugih medijih, pri čimer imejmo v mislih, da jim teče voda v grlo - število naročnikov se počasi, a vztrajno manjša. Zato do dotične novinarka ne gojim nobene zamere, sem tudi že lepo pozabil njeno ime, konec koncev mora pač oddelati svoje, da konec meseca napraska plačo, s katero se preživlja. Lahko je obsojati in reči, da novinarji ne bi smeli biti taki, ampak po takratni jezi sem relativno hitro prešel v fazo, da sem vesel, da nisem na njenem mestu. Ne vem, če bi zmoget njeno delo. Bi se intelektualno prostituiral? Ne vem v kakšnih okoliščinah živi, ne vem o koliko slabih zgodbah, kjer je Cerkev žal bila zraven (finančni zlom, pedofilija itd.), je do tedaj že poročala, kar delno opravičuje njeno ideološko zaslepljenost. Etični standardi so lepa stvar, morali bi veljati ... Ampak ni krivda te novinarka, da je mehanizem tak kakršen je ... Da bralci Dnevnika pač rabijo tovrstne dražljaje, prav tako kot bralci Reporterja podobne z druge strani.

Da sklenem: patra doktorja Tadeja Strehovca sem imel veselje spoznati,

ko nam je na katehetski pastoralni šoli predaval o bioetiki. Name je naredil zelo dober vtis, kar je daleč od samoumevnega. Tako glede mojih splošnih kriterijev za predavatelje, kot glede senzibilne tematike, ki je verjetno ena od najbolj prevpraševanih danes. Tako da dvomim, da bi bil slabo pripravljen ali da ne bi znal argumentirati svojih izjav. Če pa se vzame iz konteksta, če se izjavo primerno obreže ... Ne želim vam te izkušnje na lastni koži, ker sem se res počutil naplahtano, ampak mi je pa koristila za ta uvid. Druga plat je morda tudi ta, da bi bilo pri naših medijih mogoče najti tudi iskanje oz. umetno ustvarjanje razpok med papežem Frančiškom in našimi škofi. Strehovec bi tako izpadel kot agent klerikalnih slovenskih škofov, ki problematizira AstraZeneco medtem, ko jo papež - ki za domača politična preigravanja pač ni uporaben - podpira. Resnica je, da jo z zadržki podpirajo oboji. Tudi z drugega vidika etike, ki ga tukaj nisem načentjal - to je, da je zaradi nizke cene, bolj dostopna revnim državam sveta. Ampak, saj se ne gre za AstraZeneco, gre za čisto druge zgodbe, kot sem tudi skušal prikazati. Zato torej žolčno, ker je tematika nerešljiva, ker se nič ne bo izboljšalo in ker se bodo podobne umetno ustvarjene afere vedno znova in znova pojavljale. Recimo izjava Mateja Tonina o 1000 novih posteljah ... Sreča za vas, če niste nič slišali o tej, še novejši tragikomediji. Take reči me včasih

razbesnijo, ampak ob zaključevanju tega članka sem bolj otožen kot kaj drugega ... Katarzični učinek pisanja. In pa - v vsakem primeru - jezo in žalost na stran, Velika noč je praznik veselja, ki izvira nekje drugje.

Rok Kastelic

KRŠČANSTVO - SOLIDARNOST ALI VERA

Tega prispevka verni ljudje ne bodo razumeli. In blagor jim, ki se ne ukvarjajo s takšnimi dilemami in razmišljanji. Pa vendar naj bo zapisano za tiste, ki nas skušnjave pogosto vlečejo bolj na pot razuma kot pa vere.

Razmišljanje se je začelo na študentskem verouku. K čemu smo kristjani poklicani v času epidemije? K solidarnim delom, k odgovornemu vedenju v skupno dobro, k pomoči, k prinašanju pozitivnega v obupani svet ... Še k čemu? To so vendar naloge vsakega človeka. Imamo kristjani še kakšno dodatno možnost? Vprašanje, ali verjamem, da lahko kot kristjan s svojo molitvijo skrajšam čas epidemije za en sam dan, me je zarezalo do dna. Priznati sem si moral, da vem, kaj je pravilen odgovor, ampak če iskreno odgovorim, kaj mi srce govori: večkrat ne verjamem.

Ali verjamem v čudeže? Ja, zares,

v marsikaterega. Ampak pogosto se v moje misli prikrade skušnjavec, ki mi govori, da je vsako stvar mogoče razložiti razumsko. Izpodbija Božjo ljubezen in zame vse dela kot samoumevni ali pa posrečeni/naključni rezultat narave. Naj postavim primer. Bil sem v tesnem stiku z okuženo osebo. Neverjetno se mi zdi, da bi ostal zdrav. Vseeno molim v prošnji, da bi ostal zdrav. Izkaže se, da sem zdrav. Res sem hvaležen Bogu, da me je obvaroval tega in se mu zahvaljujem. A v mojih mislih se sprašujem in drugim razlagam, kako sem ostal zdrav; morda prijatelj takrat le še ni bil kužen? Morda je pomagalo to, da sva bila na zraku. Mogoče pa je moj imunski sistem tako stabilen. Hvala, Bog, za vse ... Le to, da sem se okužil, a je v resnici Bog uslišal molitev in storil čudež, le to mi ne pride na misel. Zakaj sem potem molil? Verjamem, da mi Bog pomaga, ampak le pasivno, po naravi. Boga sem ujel v zakone narave. Mimo teh zakonov zame tudi Bog sam ne more. In bolj kot spoznavam naravo, manj prostora pustim Bogu za delovanje. Lahko ugovarjamo, da Bog ne uresničuje tako majhnih in konkretnih prošenj. A opaziti majhne, vsakdanje čudeže, ki so se nam zgodili, je dar.

Drugi dar pa je verjeti tudi v čudež, ki se »bo« zgodil. Nekdo na verouku je navedel primer procesije v času Rima, ko je razsajala kuga. Ljudje so se je množično udeležili

in kuga je ponehala. Že tu nas veliko »rozumarjev« zaviha nosove, ali je to zares bilo tako. Pustimo zgodovini, da opravi svoje. Ne glede na to, kako je zares bilo; če bi mi organizirali procesijo v priprošnje za konec epidemije, bi bili absolutno na razdalji, z maskami. Organizirali bi jo bolj prikrito, če slučajno »ne bi delovala«. Da ne bi bili medijsko očrneni. Pa ko pomislim, kako naj sploh takšna vera kaj spremeni? Je kdo zares verjel, da lahko kaj spremenimo? Jezus je dejal: »Če bi imeli vero kakor gorčično zrno, bi rekli tej gori: ›Prestavi se od tod tja!«, in se bo prestavila in nič vam ne bo nemogoče.« (Mt 17,20) Pa saj mu ne morem očitati, da ta beseda ne drži.

Priznam, besedilo odpira več vprašanj, na kolikor jih odgovarja. Prav enako, kot se je v meni dogajalo po tem verouku. Ne mislim, da bom na tem papirju našel odgovor. Do pravega odgovora: »Verujem« je dolga, neskončna pot. Želim si le, da krščanstva ne bi omejil na moralna pravila, solidarnost in dobrodelnost ... ampak bi zame to (p)ostala vera, kjer je Bog zares blizu. Lahko začnem že danes, ponovno. Ali verjamem, da je pred dva tisoč leti zares živel nepomemben vaščan, ki je trdil da je Bog in je bil zato križan? In da je potem vstal!?

Jure Marinko

MISLI S TUJO GLAVO

Od nekdanj ljudje delujemo v skupinah, plemenih, vaških skupnostih, državah, družinah in klapah prijateljev. Delovanje v skupinah prinese s sabo vse mogoče zaplete, potrebo po usklajevanju in neizogibno tudi trke mnenj. Tega ni treba razumeti kot slabo stvar, nespornosti namreč pokažejo posamezniku, kako razmišljajo drugi, preden v domačem krogu postavi nasprotje, s katerim se mora soočiti in morda premisliti svoje ideje in vrednote. To je dobro, ker prepričuje človeku, da bi v svojih mislih zablodil. Družba prijateljev je kot varovalo, ki skrbi, da nihče ne prevzame preveč čudnih ali škodljivih prepričanj.

V zadnjih časih, ko smo doma pogosteje kot običajno, ko srečamo manj ljudi kot običajno, se s prijatelji ne vidimo kot običajno in gremo tudi v službo morda virtualno, je to varovalo manj učinkovito. To je morda povod za razmah teorij zarot, prepričanja, da nam nekaj skrivajo, da nas izkoriščajo ali splošnega dvoma v vse. Ni družbe, ki bi se nam smejala, ko bi ustrelili kako kosmato, ni prijateljev, ki bi se pogovarjali z nami in nas usmerili na pravo pot.

Samo jedro težave pa je zakoreninjeno globlje v našo družbo. Pogosto slišimo nasvet, razmišljaj

s svojo glavo! Podvomi v vse. S preudarnim razmislekom lahko dosežeš karkoli. Morda, posebno z uveljavitvijo znanosti, se je ustvarilo prepričanje, da je to pravilno znanstveno razmišljanje. Poudarjanje posameznika, ki lahko vse premisli in upošteva pa je ničkolikokrat zgrešeno, celo v znanosti. Vse velike misli so osnovane na zaupanju v misli ostalih. Ljudje namreč poznamo in razumemo tako veliko stvari, da bi bila popolna izguba časa in tudi povsem nemogoče, da bi podvomili v vse, kar so dognali drugi ljudje. Najpogosteje je treba preprosto zaupati, vsaj ljudem in skupnostim, ki so si pridobili naše zaupanje. Dvom je potreben, a le redko in preudarno izbran.

Skupnost, ki je posebno osnovana na zaupanju, je Cerkev. Ker zaupamo v širšo skupnost, verjamemo, čeprav bi sami dvomili. To je pomembno vezivo, ki nas drži skupaj. Posebno v katoliški Cerkvi je velik poudarek na skupnosti. Branje Svetega pisma v skupnosti, kjer ga interpretiramo skupaj, je postavljeno pred individualno interpretacijo. Cerkev ni edina, kjer bi bilo skupinsko zaupanje potrebno in koristno. Nenehen dvom v državo, njeno učinkovitost in spodbijanje vsakega koraka onemogoča njeno normalno delovanje. Drug primer je zaupanje v znanstveno skupnost. Znanstvena skupnost je složna v prepričanju, da se ozračje segreva in da bi bilo

potrebno ukrepati. Kako lahko to preslišimo ali celo zavračamo?

Prijatelji, družina, Cerkev in država so skupnosti, ki usmerjajo naše misli. Če zaupamo v ljudi in organizacije, ki so tega vredni, lahko sami gradimo na njihovem nauku in vidimo dlje. Kot pravi znan izrek: “Če sem videl dlje, je to zato, ker sem stal na ramenih velikanov.”

Jakob Robnik

UPANJE

Upanje. Beseda, ki je, morda še posebej v času pandemije, postala precej vsakdanja, a se vsi verjetno premalo zavedamo razsežnosti njenega pomena. Ob tej besedi in tematiki smo se letos mladi zaustavili na Postnih duhovnih vajah (PDV), ki jih organizira salezijanska mladina. In izredno zanimivo je, kako človek postane pozoren na take majhne vsakdanje izraze, ko se vanje bolj poglobi. Že iz časa priprave na PDV ob omembi besede upanje zastrizem z ušesi. Presenetilo me je, koliko je ravno v letošnjem letu govora o upanju. Vezilo salezijanske družine za leto 2021 govori o upanju, mnogo člankov, prispevkov in oddaj se vsaj dotika te tematike. In zato te, dragi bralec, povabim, da ob nekaterih poudarkih, ki jih bom povzela z letošnjih PDV, o upanju začneš

razmišljati tudi ti. In upam, da te navdihne ;).

Kaj upanje je in kaj upanje ni? O tem smo govorili v uvodu na PDV. Upanje mnogi enačijo ali primerjajo s pričakovanjem ali optimizmom. A pravzaprav to ni isto, lahko pa je povezano. Upanje je namreč po SSKJ duševno stanje, ko se vidi rešitev iz težke situacije. Optimizem pa je bolj lastnost človeka, ki pa seveda lahko izvira iz upanja. Na drugi strani besedo pričakovanje uporabljamo bolj v kontekstu posledičnosti. Torej pričakovanje, da se bo glede na neko trenutno stanje ali dejanje, v prihodnosti nekaj zgodila na določen način.

Nasprotje od upanja je “ne upanje” oz. obup. S slednjim se v preteklem letu žal srečuje veliko ljudi in prav je, da če le zmoremo, mi prinašamo upanje. In kristjani to zmoremo! Zakaj? Ker nas ne napolnjuje zgolj katerokoli upanje, ampak ker imamo krščansko upanje. To je upanje, ki ga v nas polaga Bog. Upanje na večno življenje, upanje na nebesa, upanje, da nam Gospod želi le najboljše... To je upanje, ki je osnovano na Božji besedi, na podlagi Božjih dotikov preko Božje besede, zakramentov, Sv. Duha. In to je upanje, ki je močan temelj za vse ostalo.

Zakaj sploh upati? Kaj bom imel od tega? To izda naslov letošnjih PDV, ki se glasi: SADna KUPA. Sadna

kupa, ker predstavlja upanje za praznovanje po postnem času - med postom se namreč veliko (mladih) odpove prav sladnicam - in ker besedna zveza v sebi skriva tudi besedno zvezo sad upa, zaradi česar pa se sploh 'splača' upati. Sadovi upanja so tako mir, veselje, moč, pogum in odrešenje. Če dobro pomislite in se spomnite situacije, ko ste zares bili mirni, veseli, močni, pogumni in ste se počutili odrešene, boste verjetno hitro ugotovili, da vas je navdajalo neko upanje. Vse to na lastni koži občuti tudi misijonar Jože Andolšek, SDB, ki deluje med ljudmi v Etiopiji. V svojem pričevanju je med nas prinesel vzdušje upanja, ki ga v na videz precej brezupnih okoliščinah gojijo tamkajšnji prebivalci. In morda je ravno zato pri njih kljub vsemu obilo veselja, miru, pogumnih odločitev - kar smo lahko podoživeli v videu, ki smo si ga ogledali tekom pričevanja.

Glavno krščansko upanje je upanje v večno življenje v nebesih. In prav o tem je tekla beseda tudi na PDV. Nihče ne ve, kako izgledajo nebesa, saj se - razen Jezusa - od tam ni še nihče vrnil. Slednji pa je vseeno v prilikah odstiral tančico nejasnosti tudi s podobe nebesa. Prav tako v molitvi Oče naš vsakodnevno molimo: "kakor v nebesih, tako na zemlji." Verjetno ste slišali tudi marsikoga že reči, da je (kdo) v 'devetih nebesih'. In prav to nakazuje na to, da lahko predokus

nebes občutimo tudi že tu na zemlji. Tako preko vsakodnevnih dogodkov, ko se česa resnično razveselimo, ko nas kdo ali kaj osreči, kot predvsem tudi preko zakramentov - sploh svete evharistije. A kljub temu je zaskrbljujoče dejstvo, da mnogo - tudi vernih oz. katoličanov - ne veruje v večno življenje, obstoj nebes. A morda vseeno vsaj s kančkom srca v to upajo ...

Upanje, ki ga Sv. Duh zaneti v nas, ni namenjeno zgolj nam. Prav je, da ga delimo, da ga prinašamo drugim. Da smo mi tisti, ki v okolje in družbo prinesemo plamenček upanja. Pa naj bo to preko pogovorov, preko naših dejanj pomoči, zgledom. A zavedati se moramo, da upanje samo nismo mi, ampak Gospod, ki prebiva v nas in med nami. Mi smo zgolj Njegove priče. Če boste vsaj malo pozorni, pa boste zagotovo hitro opazili, da teh prič Upanja sploh ni malo. In povabim vas, da se jim pridružite tudi vi. Da besede upanje ne boste zgolj uporabili v kontekstu končanja pandemije (čepprav, če to storimo v molitvi, sploh ni tako napačno), ampak boste morda napolnjeni z upanjem kdaj zbrali tudi pogum, da izrazite upanje, da se na koncu vsi skupaj srečamo in veselimo v nebesih.

Jana Hočevar

PRIBLIŽEVANJE SODOBNI KLASIČNI GLASBI

V članku bi rad predstavil osnovne probleme, s katerimi se sooči skoraj vsak, ko pride prvič v stik s sodobno klasično glasbo, in nekaj smernic za lažje zблиževanje. O kakšni glasbi je sploh govora?

V grobem je to klasična glasba napisana po letu 1910. Naštel bom nekaj temeljnih del, ki si sledijo tako, da postopoma večajo razliko s povprečno predstavo o klasični glasbi: Alban Berg: Violin concerto; Olivier Messiaen: Quatuor pour la fin du Temps; Pierre Boulez: Le Marteau sans le maître; Karlheinz Stockhausen: Gesang der Jünglinge; Brian Ferneyhough: String Quartet No. 2.¹

Prepričan sem, da je vsakdo, ki je prvič soočen s tovrstnim glasbenim svetom, najprej in predvsem zgrožen. »To sploh ni

1 Seznam bi bil lahko skoraj neskončen in bojim se, da sem z izborom petih del skrajno okrnil bogastvo, a za prvi vtis naj bo dovolj. Predvsem pa sem izbral dela, ki so v veliki meri že prestala neusmiljeno kritiko časa in so sprejeta v splošno zakladnico klasične glasbe, tako da imam zares mirno vest, da vam ne prodajam kakšnih modnih muh in praznih buč.

glasba!« je najpogostejši odziv. Če bi kljub temu zbral toliko poguma in dobre volje, da bi bil še vedno odprt vsaj za pogovor, bi moral konec koncev priznati, da še ni poslušal mnogo takšne glasbe. In tu že tiči prvi problem: redko kdo se v resnici zaveda, kako intenzivno je od rojstva dalje (in to skoraj dobesedno) zasuvan z izključno eno samo zvočno kulturo: popularno komercialno glasbo (ki zajema praktično vse zvrsti, ki si jih povprečen človek lahko zamisli). Ta se globoko vtiskuje v njegove predstave o glasbi, ustvarja okvir, znotraj katerega se počuti udobno in prijetno. In na drugi strani prav na to psihološko zanko igra popularna glasbena industrija. Popularna/komercialna/zabavna glasba se od klasične/umetniške/resne vsakič loči v trenutku, ko v igro vstopi kapital. Ko ustvarjalec poskuša svoje delo prodati na prostem trgu, to je: zanj navdušiti čim večje število ljudi, je najučinkovitejše sredstvo prav prej omenjeni psihološki mehanizem. Kako ustvariti uspešnico? Servirati staro v ravno toliko drugačni preobleki, da je nihče ne bo prepoznal, a vsem bo domača in prijetna (definicija pojma: »hitro gre v uho«). Zato boste mukoma iskali popularno skladbo (katere koli zvrsti), ki ne bo v okviru določenih vzorcev: ritem bo 4 ali redkeje 3, vsekakor pa isti in mehanski skozi vso skladbo; harmonično se

bo gibala med tremi stopnjami, z nekaj razširitvami; sestavni deli bodo: kitica, refren, most in se bodo skoraj nespremenjeni ponavljali; inštrumentalna zasedba bo zelo enolična in tako dalje brez meja. Pa imamo za seboj že lepo število desetletij. Seveda, saj to je cilj: sprememba mora biti minimalna, toliko da stvar izpade sodobna na zunaj, a ostati mora ista na znotraj, drugače izgubi svojo prijetnost in se ne proda. S tem seveda nočem nikogar, ki danes ustvarja popularno glasbo, osebno obsoditi, da je pokvarjen grabežljivec, nedvomno pa operira z materialom, ki je bil ustvarjen za to. Poleg tega se moramo zavedati, da so generacije od 60ih, morda 70ih let dalje tako globoko potopljene v ta zvočni svet, da do njega ne zmorejo zavzeti nobene kritične distance več.

Ali pač. Podobne pojave srečamo na vseh ostalih področjih liberalno-kapitalistične družbe. Vse je narejeno z enim samim namenom: da se trži. A kljub temu nam je (hvalabog!) uspelo ustvariti distanco vsaj na nekaterih področjih. Danes je že v pretežnem deležu družbe hitra hrana prepoznana in stigmatizirana kot izmeček. In to nikakor ni samoumevno! Zakaj vendar ne bi jedli McDonald's-a vsak dan, ko je pa tako dober. Splošni javni obsodbi so postopoma sledile tudi načrtne formalne omejitve: vsaka

šolska kuhinja ima danes natančno določen plan prehrane, na katerem vsekakor ni vsak dan na meniju dunajski zrezek s pomfrijem. Zakaj vendar le, če pa to otroci najraje jedo? Ja, v kapitalističnem svetu je potrebna zares trezna glava za spoznanje, nato pa tudi disciplina, brez nje te tržni svet posrka: narejen je za to. Podobno se dogaja npr. s cigareti (vsaj v določenih plasteh družbe je to že davno prepoznano in obsojeno) pa še kaj bi se na srečo našlo, nekatera druga področja pa še krvavo čakajo in upajo na zdrav družbeni uvid, dokler ga bo ta še zmogla. Kajti ena od pasti kapitalistične globalizacije je, da zmanjšuje tudi sposobnost kritičnega mišljenja in opredeljevanja: kjer ni izbire, je dobiček sto procenten (beri: R. Kastelic: Staromodna Zoe, objavljeno v prejšnjih dveh številkah Vrtnic).

Na nek način lahko misel zaključimo z ugotovitvijo, da sodba okusa: »Ta glasba mi je všeč, ta pa ne.« pomeni skoraj isto kot: »Poslušal sem že veliko tovrstne glasbe, takšne pa še ne,« pedagogi pa bi najbrž dodali še: »Zrasel sem v takšni zvočni kulturi, ta pa mi ni bila predstavljena.« Kako pomembno je torej, kakšni glasbi izpostavljam oroke, ko se globoko v njih ustvarjajo glasbeni vzorci in zvočne predstave, o tem najbrž ni vredno izgubljati tiskarskega sredstva dragocenega glasila, a kar

sama se vsili vzporednica s hrano, ko otroku v prvem življenjskem obdobju zelo zavestno odmerjamo zdrave, kvalitetne, ne pa 'dobre' stvari, in to prav s tem namenom: da ne bi skrčili njegovih predstav o okusu in jih za vse življenje vezali na sladke in mastne jedi. Za nekatera druga področja nam je vseeno.

*

Kako se je torej sploh mogoče lotiti takšne glasbe, če pa smo zrasli v popolnoma drugačnem okolju? Dva ključna pojma: izpostavljanje in prelaganje sodbe.

Nekoliko bolj premišljena reakcija na takšno glasbo je: »Jaz te glasbe res ne razumem.« In do neke mere gotovo drži: razumevanji koncepta in konteksta sta gotovo dve zelo učinkoviti orodji², a moram reči, da

2 ... ki sicer nista niti teoretično spodobno vključena v izobraževanje v zadostni meri, kaj šele praktično: »Kaj smo sploh delali vse tiste ure pri glasbenem pouku?« Koliko ur je namenjenih pridobivanju osnovnega analitičnega aparata za književnost, koliko pa za glasbo! Če se ne strinjate, poslušajte katero izmed v začetku omenjenih skladb, pa boste na lastna ušesa šokirani, kako malo razumete. In garantiram, da je veliko, kar se da razumeti: kompozicija se je v začetku 20. stoletja razvijala izjemno sistematično.

iz perspektive tistega, ki z njima ni več, mnogo precenjeni. Celotako precenjeni, da je zelo pogosto prepričanje, da se brez njiju ne da narediti niti enega koraka naproti tej glasbi. »Ja, vi glasbeniki vse to slišite in razumete. Kaj naj pa mi?« Temu zares ni tako. Analitično orodje lahko pomaga poglobiti intuitivni vtis, a ustvariti ga niti slučajno ne more. Zato je gotovo najpriporočljivejši pristop h takšni glasbi predvsem izpostavljanje in to pogostno in vztrajno. Od enega samega poslušanja odnesemo bistveno premalo za sodbo (sploh če se zavedamo vseh zgornjih odstavkov: ja, potrebujemo čas, da se iz enega zvočnega sveta privadimo na drugega). Sam lahko ta proces večkrat spremljam pri svojih najbližjih: ko je žena pred pol leta prvič slišala sodobno skladbo, ki sem se je lotil, je po nekaj taktih zgroženo pribila: »Ah dej no, to je pa res kr neki!« Če ji danes kaj preigram, bo na koncu sama predlagala: »Daj še Pendereckega ... če je pa res carski no!« In vse kar loči prvo sodbo od druge, je samo obdobje občasne, a redne izpostavljenosti skladbi.

A ona je bila v rednost, po zakonski dolžnosti, malodane prisiljena. Šalo na stran: sama bi glede na svojo prvo sodbo najbrž skladbo poslušala prvič in zadnjič in njeno negativno mnenje bi ostalo težko zacementirano za vse vekove. A

kaj naj stori vsak, ki mu zakonski stan ne nalaga rednega soočanja s sodobno klasično glasbo? Tu smo pri drugem pojmu: prelaganje sodbe. To je zahteven proces, hkrati pa tudi eden od največjih darov, ki jih sodobna umetnost lahko ponudi današnjemu človeku. Ta se želi zavarovati v svojem udobnem prav-u ter se z negativno sodbo o drugem zaviheteti na svoj nedotakljivi tron, iz katerega skuša s čimbolj vzvišenim zavračanjem vsega, kar bi utegnilo biti drugačno od njegove farizejske zbirke nazorov, vrednot in navad, oblikovati svojo samopodobo. Še več, vsemu drugačnemu se nalašč izpostavlja samo zato, da bi z nasprotovanjem in vzvišeno kritiko pital svoj ego. Vse to seveda ni priletelo iz neba, ampak je znova plod novce-kovne družbe. Res še nisem doživel, da bi bil kdo v zadnjih časih navdušen nad Evrovizijo. Gledajo pa jo in to vsakič znova! In to je tudi edini cilj organizatorja: gledanost=novci. Izbor je namenoma provokativen, da bi se čim več ljudi priklopilo in samo-potrjevalo svoj izvrstni glasbeni okus s pljuvanjem čez slišano in videno. To je samo primer iz področja glasbe, na drugih področjih je tega koncepta še mnogo več: ali ni to definicija resničnostnih šovov? Zakaj bi si kdor koli vsak večer vzela čas, ki ga lahko preživi na kakršen koli boljši način in se priklopil na

gledanje trapastih ljudi, ki počnejo trapaste stvari. Temu sledi seveda obvezno zgražanje (kot da ga je kdo prisilil, da to gleda), ki pa prinaša zadovoljstvo, da ni kot ti bedaki. In naslednji dan se spet priklopi na dozo svojega samopotrjevanja, organizator pa na njem kuje novce in bo naslednjič izbral še bolj provokativne posameznike. Skratka, v svetu, ki nas vzgaja v hitro sojenje in v oblikovanje samopodobe prek pljuvanja drugega in drugačnega, je treba zavestno(!) zavzeti drugačno držo, če se želimo približati nečemu, za kar mislimo, da je dobro, pa vendar za nas ni nekaj vsakdanjega. Konkretno bi to pomenilo, da ob prvem poslušanju nenavadne kompozicije poskušamo ostati karseda neobsojajoči, še bolje pa je, če zmoremo iskati celo kakšno pozitivno izkušnjo, ki nam je bila blizu. Potem se, kot smo rekli, soočimo drugič, pa tretjič in četrtič. Včasih je potrebno zares veliko časa, sploh v začetkih splošnega spoznavanja. Če ne gre, se morda skladbi približamo ob drugi priložnosti, čez čas, ko je naše obzorje že širše, ko so se nekatere zvočne podobe že umestile v nas. Važno je le, da pustimo cement za betoniranje sodb kolikor zmoremo daleč stran. In ta razdalja je stvar treninga, stvar, ki jo moramo v sebi graditi in jo stalno obnavljati. Če nanjo pozabimo, hitro otrdimo v svojih sodbah, pa ne samo na

področju glasbe. Če pa nam uspe sodbeni cement celo raztresti in porazgubiti, potem smo na dobri poti spoznavanja s tujimi zvočnimi svetovi. Če ne danes, pa se bomo spoprijateljili jutri ali pojutrišnjem. Zase lahko zatrdim, da še nisem naletel na splošno priznano kompozicijo, ki je ne bi po nekem času tudi sam imel za svojo in jo poslušal s takim veseljem kot Čajkovskega ali Mozarta.

Sicer pa, naj nam uspe do te mere ali pa do kake druge, v vsakem primeru smo šli čez zanimiv proces, ki je iz nas naredil boljše ljudi: učili smo se poslušati, dati priložnosti, premagovati samega sebe s prelaganjem obsodbe. Spoznali smo, da je svet mnogo širši, kot ta, v katerem se navadno gibljemo, da obstajajo vsaj smiselne, če ne celo dobre poti, ki so mnogo drugačne od tiste, o kateri smo imeli predstavo, da je edina pravilna. Ozavestili in soočili smo se s svojo pozicijo v svetu, jo zdravo utrdili, a hkrati odprli široka obzorja duha.

Si lahko za Veliko noč voščimo še kaj več?

»Veselo Veliko noč!«

Urban Marinko

NEKAJ MALEGA O VODITELJIH CERKVE - PAPEŽ LEON XIII.

Ob prejšnji izdaji vrtnic sem začel z opisom življenja Pija IX., ker sem o njem že prej nekaj napisal, potem pa sem spoznal, da bi bilo koristno, če bi vsi vedeli več o papežih, ki so vodili Cerkev skozi zgodovino, saj je Cerkev močno vezana na svojo tradicijo in s tem zgodovino. Zato ob tej izdaji nadaljujemo z papežem, ki je nasledil Pija IX. in je imel tretji najdaljši pontifikat izmed vseh papežev, Leonom XIII.

Svoje življenje je začel leta 1810 kot sin grofa, blizu Rima. V družini so vero visoko cenili, saj so verjeli, da je to največja milost in edina pot do zveličanja. Temu primerno sta šla študirat teologijo tako Vincenzo in njegov brat. Pri starosti 26 let je doktoriral iz teologije in že leta 1837 je bil imenovan za osebnega prelata papeža Gregorja XVI., še preden je imel novo mašo. Kmalu pa ga je papež poslal v Benevent na jugu Italije, najmanjšo papeško provinco, kjer je vzpostavil red, saj je na tem področju že takrat vladala mafija. Hitro je napredoval po nazivih in leta 1846 bil imenovan za nadškofa Perugia, kjer je bil prvo leto zelo priljubljen, potem pa je bil

tarča mnogih medijskih napadov, kot del revolucionarnih gibanj. Vincenzo je skozi leta kot nadškof branil papeževe odločitve, tudi v času po letu 1870, ko je se je formirala Italija in prevzela večino ozemlja, ki ga je sicer imela Papeška država.

Leta 1878 je bil Vincenzo Pecci izvoljen za papeža in takoj je začel delati za utrditev in obnovo odnosov med Cerkvijo in modernimi državami sveta. Podpiral je prepričanje, da vera in znanost nista izključujoči, čeprav je bil sam velik pristaš rožnega venca, ki ga je tudi pogosto priporočal v svojih nagovorih in pismih. Sicer pa je veliko prispeval k cerkvenim stališčem glede socialnih stvari, posebno pa je zavračal tako kapitalizem kakor komunizem, in se zavzemal za socialno pravičnost.

Čeprav je pri 68ih letih nastopil pontifikat in je bil slabega zdravja, pa je kljub temu dočkal 93 let in umrl leta 1903 kot najstarejši papež v zgodovini. Hkrati je s 25 let dolgim služenjem pomembno pripomogel k utrjevanju papeštva v časih, ki so bili za papeštvo zelo neugodni, saj sta se od leta 1846 do leta 1903 zamenjala le 2 papeža, tako da je imela Cerkev zanesljivo vodstvo skozi negotove čase.

Vid Kastelic

BINKOŠTNE ROŽE

Urniki izida župnijskega glasila povzročajo, da se je tu pisalo že o marsikateri roži in drevesu, ki ima takšno ali drugačno povezavo z Božičem ali časom okrog Velike noči. Rastline pa rastejo skozi vse leto, zato smo jim tudi v drugih Cerkvenih in letnih časih dajali takšne in drugačne namene. Tokrat se ozrimo naprej, na konec velikonočnega časa, ki se zaključuje z Binkošti, ki ponavadi padejo na začetek junija ali konec maja. Na vrtovih skrbnih vrtnark in vrtnarjev je takrat ponavadi največ cvetja. Posebej izstopajoče pa so se ljudem, sploh v severnejših deželah, zdele potonike.

Potonike v nemško govorečem prostoru namreč imenujejo Pfingstrosen, kar je po naše binkoštna roža oziroma vrtnica. V večini Evrope poznajo samo gojene sorte, ki izven vrtov ne uspejo preživeti, verjamem, da so take potonike znani večini bralcev (če pa ne, naj se za binkošti na sprehodu ozre čez kak plot po kakšnem urejenem vrtu - grmič z največjimi cvetovi je skoraj gotovo potonika). Gojene sorte potonik so k nam prišle s Kitajske, kjer so jih gojili že tako dolgo, da ne vemo več, katere divjakinje so bile prababice današnjih gojenih sort.

Kljub temu da so gojene potonike priseljenke z daljnega vzhoda, pa

večina divjih vrst uspeva v Evropi in bližnjem vzhodu. V Evropi jih raste kar okrog 20 vrst, od tega 19 izključno južno od Alp in Karpatov, ponavadi ne daleč od morja - dvajseta vrsta je pa izjema, ki potrjuje pravilo - uspeva v Rusiji do Severnega morja.

Tudi pri nas imamo dve vrsti potonike, navadno ali zdravilno potoniko (*Paeonia officinalis*) in velelistno potoniko (*Paeonia mascula*). Obe najdemo samo na primorskem, predsem na hribih blizu morja kot sta Slavnik in Vremščica, cvetita pa nekoliko prej kot vrtni različici. Cvetovi so pri divjih potonikah seveda manjši in preprostejši, so pa vseeno med večjimi divjimi rožami pri nas. Obe vrsti sta pri nas in drugod redki in zaščiteni, zato jih ob srečanju v divjini raje pustimo rasti in jih ne trgamo v šopke.

Vrtnarji bodo vedeli povedati, da imamo dve skupini potonik: zelnate in drevesne. Prvim v jeseni propadejo nadzemni deli in prezimijo globoko pod zemljo, zato jih tudi sadimo globlje, druge pa rastejo kot mao razvejan grm, ki lahko z leti doseže spoštljivo velikost. Vse Evropske vrste so zelnate, drevesne potoniko rastejo le na Kitajskem, kjer jim družbo dela par zelnatih vrst, dve drevesnati vrsti potonik pa rasteta v Kaliforniji.

Veliki cvetovi potonik, ki so nam ljudem tako všeč, pa kažejo na

opraševalce: v nasprotju z večino naših rastlin jih ne oprashaujejo samo čebele, ampak tudi hrošči! Zadnje raziskave in najdbe fosilov kažejo, da so bili hrošči verjetno prvi oprashaevalci rastlin cvetnic, zato so verjetno tudi prvi cvetovi nosili podoben videz, kot ga imajo potonike še danes.

DUHOVNE DROBTINICE

**Vsi osamljeni ljudje so le školjke stisnjene,
ki začutiš jih šele, ko školjka sama se odpre
in zagledaš bisere.**

(A. Šifrer: Ko zvonovi zapojo)

»Brez introvertov³ bi bil naš svet revnejši za: gravitacijski zakon, teorijo relativnosti, Chopinove nokturne, Proustovo Iskanje izgubljenega časa, Petra Pana, Orwellovi deli 1984 in Živalska farma, Charlieja Browna, filme Schindlerjev seznam, E. T. in Bližnja srečanja tretje vrste, Google in Harryja Potterja.«
(Susan Cain: Tihi)

**Tiha voda bregove dere.
(pregovor)**

Mislím, da se bolj molčečím in nedružabnim osebam pogosto zgodi,

3 Introvert: oseba, ki raje preživi več časa sama, je manj družabna, raje dela sama, jo preveč družbe in dražljajev izčrpa

da se srečajo z vprašanji, kot so: zakaj si pa tako tiho, zakaj nič ne poveš, zakaj si tako dolgočasna, zakaj pa nisi prišla tja in tja, kakšen je to izgovor, da moraš biti malo sam. Kot da je to nekaj napačnega. Kot da ni ravno tako pravilno, da si tiho, ker nimaš nič pametnega za povedati, kot da govoriš, tudi ko nimaš nič pametnega za povedati. Kot da ni ravno tako pravilno, da ves čas poslušáš v nasprotju s tem, da ves čas govoriš. Kot da ni ravno tako pravilno, da preden nekaj poveš, globoko premišliš, kako boš to povedal, namesto, da spraviš iz sebe neko dolgo besedičenje brez repa in glave, kljub temu da ima morda v sebi veliko modrih misli. Kot da ni mogoče, da v tišini razmišljaš ali ustvarjaš nekaj zanimivega, česar ne moreš videti na prvi pogled, ker se pač tebi zdi tišina dolgočasna.

Ko sem to srečevala, sem razmišljala tudi o tem, kako se samota, odmaknjenost in molčečnost skladata s pričevalsko vlogo kristjanov. Pa vendar imamo v Svetem pismu kar nekaj primerov takih ljudi, ki so na svoj način zelo dobro služili Bogu. Mojzes, na primer, ki se je bal govoriti pred drugimi, pa je potem s pomočjo brata Arona odigral zelo pomembno vlogo. Marija je tudi bolj tiho, v ozadju, ampak tistih nekaj zapisanih besed, ki jih imamo, poznamo vsi in spremenijo vse. Prav gotovo je v Svetem pismu še mnogo takih oseb (tole so sicer primeri z neke ne ravno zanesljive internetne

strani, ampak našteji so še Barnaba, Jeremija, Salomona, Noeta, Labana in Luka, nisem pa uspela podrobno prebrati vsega o teh osebah, da bi se prepričala, ker pač pišem zadnji trenutek). Pa prepričana sem, da je tudi med svetniki veliko primerov takih ljudi (spet vprašljivo zanesljiv internetni vir: sv. Terezija Avilska, sv. Bernardka, sv. Benedikt itd.). Tako da se mi zdi, da se verjetno sploh ne bi spraševala, ali moram stopiti iz svoje kože in biti nekaj, kar nisem, zato da izpolnjujem svojo pričevalsko vlogo, če se ne bi že v vsakdanjem življenju srečevala z mnenjem, da je s tem, da sem taka, nekaj narobe. Pač ne bom na oratoriju tista animatorka, ki med odmorom potegne v igro petnajst ljudi, ampak bom tista, ki se pogovarja z osamljenimi otroki na robu igrišča. Pač ne bom tista animatorka, ki vodi delavnico in otroke med njo zabava, bom pa pripravila material in program zanjo. Pač ne bom tista animatorka, ki se po koncu oratorijskega dneva še druži z animatorji, ampak bomo šla domov, sedela še nekaj ur v tišini, potem pa dokončala/poppravila otroške izdelke od delavnice, ker nam ni uspelo narediti vsega, ali se pripravila bolj podrobno na naslednji dan, ker me pač vrže iz tira, če moram govoriti o nečem, o čemer nisem prej dovolj razmislila. In ne z enimi in z drugimi ljudmi ni prav nič narobe.

Neža Jakob

LITERARNA ČAJANKA

Z literaturo se srečujemo vsakodnevno, vendar gre ta mnogokrat le mimo nas in se zdi, kot da je sploh ne zaznamo. Besede pogosto predstavljajo le nekaj vrstic, morda navodil, ki jih prejemamo. Seveda je drugače, če v rokah držimo knjigo in si z njo krajšamo čas. Pa vendar; kaj sploh naredimo, ko preberemo nekaj leposlovnega? Marsikdo se ob prebranem ustavi in zamisli nad to ali ono stvarjo, potem pa knjigo vrne na knjižno polico ali v knjižnico. Če se nas besedilo ni posebno dotaknilo, bomo na stvar kaj hitro pozabili in živeli dalje. A pod drobnogledom lahko vidimo, da nas vsa prebrana literatura na tak ali drugačen način preoblikuje, tudi če se tega ne zavedamo posebej. Verjetno tudi zelo malokrat pomislimo, da se nam skozi zgodbe in pesmi ne rišejo le besede in lepota, ampak tudi umetnik sam, ki stoji za delom in v njem izpostavlja svoje misli, občutke ter tudi sebe samega, svojo osebnost in bivanje. Zato nam lahko pesem iz le nekaj besed pove tako veliko in nas močno nagovori.

Z idejo, da nas literatura nagovarja in vzgaja, sem se odločila, da povabim soanimatorje na literarno čajanko. Sicer smo bili primorani stvar izvesti na daljavo, preko

Zooma, a nas to ni ustavljalo. Večina udeležencev je bila pripravljena tudi sodelovati z branjem poezije ali odlomka iz kakšnega literarnega dela. Vzdušje je bilo sproščeno in ob toplih skodelicah čaja smo prisluhnili besedam, ki so nagovorile mnoge izmed nas. Slišalo se je avtorje vseh vrst; tuje in slovenske, znane in nepoznane, stare klasike in mlade ustvarjalce. Glas za glasom se je sprehajal skozi računalnike in ob vsakem bralcu je bilo čutiti nekaj drugačnega, pristinega. Posebno nas je pritegnilo Andrejevo branje, ko je ob poeziji pokazal še svoje fotografije, ki so se nanašale na prebrane besede. Da naše misli niso bile prepolne le besed, je poskrbela Ajda Zala, ki je odigrala nekaj glasbenih delcev. Posebno nas je navdušil izsek iz skladbe, ki temelji na nemški pravljici - kar lepo dokaže misel, da nas literatura nagovarja in nam je lahko v navdih. Upam, da se bomo še kdaj zbrali v takem številu, ob topli skodelici čaja in piškotih, ter pustili besedam, da zaživijo v nas.

Ana Marinko

ORATORIJSKO POPOLDNE

Bilo je ravno 16.01 na nedeljo, 7. 3., ko sem se priklopila na zoom. Seveda sem kot nora iskala link po vseh mogočih mailih in mailing skupinah, dokler ga nisem našla sredi že davno pozabljene pošte. A kdor išče ta najde, pa čeprav minutko prepozno. Po tistih treh nerodnih sekundah, ko na ekranu še piše »connecting to audio«, sem vesela zagledala okoli deset ekrančkov, polnih otrok v domačih dnevnik sobah, pa še enega z Matejo in enega z gospodom župnikom. In prva stvar, ki jo slišim, je: »No, Iva, samo še tebe smo čakali.« Uau. Če bi bili v živo, nikoli ne bi bili tako točni.

Toda takšno je bilo letos oratorijsko popoldne. Zaradi virtualne izvedbe smo si lahko letos privoščili celo video napovednik in povabilo. Podružili smo se kar prek ekranov. Udeleženci so bili večinoma prvoobhajanci. Družina Kosi, ki je zavzemala en ekranček, je pa vsebovala predstavnike vseh treh osnovnošolskih triad. Pred veroučenci so bile zanimive naloge v zvezi s spovedjo, svetim obhajilom in seveda Jezusom. Najprej so se pomerili v lovu na zaklad oziroma nabiranje zaklada. Poiskati so morali odlomek v Svetem pismu, na kar se je nanašala ena naloga,

ki so jo morali izpolniti. Od tega, da so narisali plakat za turistično agencijo, ki ponuja počitnikovanje v Božjem kraljestvu, do fotografiranja golobov in delanja limonade. Zmago je slavila ekipa družine Kosi. Zabavali smo se tudi s kahootom, kjer smo preverili svoje znanje o spovedi, usmiljenju in ljubezni. Po nekaj poskusih prevzema vodstva je na koncu zmagal sam gospod župnik, čeprav še vedno ostajajo sumi, da si je pomagal s plonk listki iz katekizma. Popoldne pa smo zaključili s sobo pobega. Kar nekaj otrok se je znašlo in poslalo po domače okrepitve - starše, ki so pomagali s svojim znanjem in modrostjo. V tem delu pa je zmaga pripadla družini Čampa.

Mislím, da smo si lepo popestrili nedeljsko popoldne in da so se otroci zabavali. In res je bilo lepo videti, ko so na pomoč priskočili starši in drugi družinski člani. Upam, da bo ta Cerkev z domačega kavča ostala mala Cerkev na domačem kavču, tudi ko se bomo spet lahko družili v živo.

Iva Bevc

SREČA JE ...

... imeti nekoga, ki te ima rad.
... bližati se cilju. ... plesati skozi življenje. ... te trenutke fotografirati? Upam si trditi, da se Ana Marinko s tem strinja. Sad njenega veselja do fotografiranja je fotografska razstava Sreča je ... ki nam v izbranih delih prikazuje trenutke sreče. Otvoritev te razstave, ki si jo je mogoče ogledati v Klubu Salezijanskega mladinskega centra Kodeljevo, je potekala v soboto, 6. 3. 2021 ob 19.00, prek programa Zoom. Na njej smo lahko iz prve roke slišali veliko zgodb; poleg Anine smo izvedeli tudi, kakšna je bila idejna in praktična pot do razstave, ter slišali nekaj utrinkov, ki so ozadje nekaterih razstavljenih fotografij. Pogovor z umetnico večera je spremljal tudi glasbeni in pesniški program.

Večer je bil lep in zanimiv, vzbudil pa mi je tudi radovednost, zaradi katere še bolj stežka pričakujem rezultate Aninega umetniškega ustvarjanja na področju fotografije. Čeprav predvidevam, da bo do njene naslednje razstave minilo še nekaj časa, si je na mojo srečo Ana, da bi svoje fotografske utrinke lahko delila tudi drugače, ustvarila Instagram profil Spominčice (@spomincice_), ki ji služi kot spletni razstavni prostor.

V primeru, da kdo tega iz besedila še ni razbral, je razstava vsekakor vredna ogleda, upam pa tudi, da se še kdo z mano veseli Aninega nadaljnega dela in ga bo spremljal tudi prek Spominčic.

Lara Rozman

OREO POTICA

SESTAVINE:

500 g moke
za kvasni nastavek 40 g kvasa,
žličko sladkorja, malo mlačne vode
in žličko moke
250 ml mleka
3 rumenjake (60 g)
70 g masla
Ščepec soli
80 g sladkorja
1 vanili sladkor
natrgana limonina lupinica

POSTOPEK:

Najprej pripravimo kvasni nastavek. V skodelico nadrobite kvas, dodajte sladkor in moko, mlačno vodo in premešajte. Počakajte, da mešanica vzhaja.

V večjo posodo stresite moko, dodajte mleko, rumenjake, maslo, sol, vanili sladkor, sladkor in natrgano limonino lupinico, nato

pa vmešate še kvasni nastavek. Zgnetite z električnim mešalnikom, da dobite kompaktno gmoto testa. Pokrijte s serveto in pustite, da nekje na toplem vzhaja

ZA NADEV POTREBUJETE:

500g mascarponeja
100 g mletih Oreo piškotov
3 jedilne žlice sladkorja v prahu
1 vanili sladkorja
2 jedilni žlici kisle smetane
1 beljak (30 g)

POSTOPEK:

Mascarpone in kisko smetano zmiksajte ter med mešanjem dodajte sladkor v prahu in vanili sladkor. Kremi dodajte mlete Oreo piškote, na koncu pa z lopatko na ročaju primešajte še čvrst sneg iz beljakov.

Kvašeno testo razvaljate na pomokani površini, tako da dobite večji pravokotnik. V celoti ga premažite z Oreo kremo, čez posujte še malo mletih Oreo piškotov in zvijte v »kačo«.

Potico položite v pekač, ki ga predhodno obložite s peki papirjem ali pa premažete z maslom.

Potico prešpikajte s palico (lahko za nabodala) čisto do dna pekača in jo premažite z mešanico enega

rumenjaka in 5-ih žlic mleka.

Pecite na ventilatorskem sistemu, 170 stopinj, 50-60 minut (odvisno od pečice).

Upam, da vam bo všeč.

Ema Kolmanko

NASVET:

- Ko kvasni nastavek vmešate v zmes pazite, da ne pride v stik s soljo, ker sol uniči kvasovke in vam testo ne bo naraslo.
- Ko zvijate testo ga probajte zviti čisto na tesno, da ne bo lukenj ko boste razrezali potico.

Tam, kjer se mesto konča, tik pod Golovcem, stoji majhna hiša. V tej hiši je majhna soba. In v tej sobi stanuje majhna deklica. Deklici je ime Neža. Ker je deklica še majhna, so v sobi še majhna miza in majhen stol, majhna postelja in majhna omara ter majhna preproga in majhne igrače. V tej sobi je tudi majhno violončelo. To čelo je tam zato, ker ima deklica Neža veliko veselje do glasbe.

Vse je lepo in prav, le nekaj škripa. Čelo. Neža se uči in uči igrati. Res je pridna in veliko vadi. Toda čelo škripa in škripa. Le kaj je narobe? Tudi jaz ne bi vedela, če mi tega

zadnjič ne bi povedal škrat Bine, ko sva se srečala na Golovcu.

Pogovarjala sva se o vsem mogočem: o žabah in pupkih in ribah in netopirjih, pa o soncu in rožah in čebelah in metuljih ter o ČAROVNICAH. Omenil je, da se čaravnice rade naselijo v čelo in si v njem uredijo stanovanje. Po navadi se skupaj držijo tri čaravnice, ki jim je ime Honi, Loni in Poni. Prva nosi rdeč, druga moder, tretja pa rumen plašč. So čisto majhne in letajo na čisto majčkenih metlicah. Rade pa veliko čarajo in še več nagajajo. Kadar nagajajo, se začarajo in so nevidne. Tako lahko ušpičijo marsikatero lumparijo. Honi na

primer zelo rada zleze Neži v nos in potem od tam v oči. Tam pa brca in skače, da se Neži kar naprej solzijo oči. Ko pa ji je tega dovolj, gre in žgečka Nežo pod pazduho, da mora kar naprej tiščati komolček k sebi.

Potem je tu še Loni. Ta nagajivka se rada spravi na lok in ga vleče v vse smeri. Tako lok včasih praska in včasih cvili. Cvili in hihita pa se tudi Loni, ko vidi, kako se Neža jezi. Včasih se Loni spravi tudi nad Nežino zapestje in ga krivi v vse mogoče smeri, tako da Neža res težko igra in jo boli roka. Poni pa ima najraje note. Z njimi igra

nogomet in košarko in roket in tako note skačejo gor in dol po notnem črtovju, Neža pa zato zaigra napačen ton. Ampak to še ni najhuje. Včasih se z notami in pavzami, še raje pa s pianissimi, skriva. Takrat note in pavze in pianissimi kar izginejo z notnega črtovja. In če jih ni, jih Neža tudi upoštevati ne more.

No, zdaj ko veste za skrivnost Nežinega čela, vam je jasno zakaj vedno škriplje. Pravzaprav ne škriplje več. Povedala vam bom, kako sva z Nežo stvar uredili. Nežo je hudo jezilo to škripanje in je bila zato že prav slabe volje. Težko se je spravila vaditi čelo, ko pa je bilo vedno kaj narobe. Ko sem ji povedala za čaravnice, jih je hotela najprej ujeti in napoditi. Potem pa se ji je zazdelo, da je le zabavno poznati kar tri čaravnice.

Ni pa vedela, kaj naj naredi, da ji bodo nehale nagajati. Ker so se ji čaravnice skrivale, se z njimi ni mogla niti pošteno pogovoriti. Tako me je prosila, naj vprašam

škrata Bineta za nasvet. Škrat Bine je prijazen škrat in nama je rad pomagal. Predlagal je Neži naj obišče čaravnika Papaganija. Ampak povedal je tudi, da čarovnik Papagani živi v preteklosti. Kako pa naj Neža pride v preteklost? Tega se je zelo ustrašila, zato me je prosila, naj grem z njo. No, jaz pa bi znala priti na Islandijo ali v Avstralijo, mogoče celo na Antarktiko, toda v preteklost? Kako pa se pride v preteklost? Še dobro, da nama je tudi na to vprašanje odgovoril škrat Bine. Odpraviti sva se morali na Golovec in poslušati svoje srce. Slišati je bilo enostavno, v resnici pa ni bilo tako. Hodili sva in hodili, pa nič. Začelo se je že mračiti in ni nama bilo več prijetno v gozdu. Tedaj pa se je tam v borovnicah nekaj zasvetilo. Neža se je sklonila in pobrala s tal drobcen zlat ključek. Pospravili sva ga in šli naprej. Čim

pa sva naredili nekaj korakov, je za nama pricapljala mala vila. Bila je zelo žalostna in v očeh je imela solze. Razložila je, da je izgubila ključ od doma in ne more domov k mami. Ko sva jo vprašali, kje je doma, je povedala, da se nje ne vpraša kje, ampak kdaj je doma. In doma je pred 300 leti. Tako sva držali v rokah ključek, ki bi naju lahko pripeljal v preteklost, vendar ni bil najin. Nisem vedela, kaj naj storiva. Pogledala sem Nežo, ta pa je že vračala ključek mali vili. Ta ga je gotovo bolj potrebovala kot medve. Toda, ko se je ključek dotaknil viline roke, se je okoli naju zabliskalo in že sva stali sredi čudnega starega mesta in čudno oblečenih ljudi. Ozirali sva se naokoli in na nekih vratih opazili napis: Čarovnik Papagani. Potrkali sva in vrata nama je odprl star možiček z zelo dolgo belo brado. Povabil naju je noter. Rekel je, da naju je že pričakoval. Tako sva mu kar takoj povedali za Honi, Loni in Poni. Čarovnik Papagani je dolgo razmišljal, preden nama je odgovoril. Potem pa je vstal in nama iz svojega predala dal list papirja. Na njem je bila napisana skladbica. Naročil je Neži, naj jo vsak dan zaigra, pa bomo videli, kaj se bo zgodilo. In že ga ni bilo več, medve pa sva stali na vrhu Golovca. Če ne bi imeli v rokah lista s skladbico, bi mislili, da sva vse skupaj samo sanjali. Neža je kar tekla domov, da bi jo lahko čimprej zaigrala. Hotela

je videti, kaj se bo zgodilo. Ko je prijela za čelo, so čaravnice začele takoj nagajati kot običajno. Toda že ob prvih notah nove skladbe, so postale vidne. Priletele so na svojih metlah na sredo sobe in začele počasi plesati. Plesale so vse bolj živahno in veselo. Plesale so in plesale, Neža pa je igrala in igrala. Ko je prenehala, so čaravnice počasi in utrujeno odletele nazaj v čelo in zaspale. Nato je Neža lahko v miru vadila, kolikor je hotela, in njeno čelo je pelo kot še nikoli.

Tako sedaj vsak dan najprej uspava čaravnice in šele potem vadi.

Skladbico, ki ji jo je dal čarovnik Papagani, pa je poimenovala: Ples čarovnic. (Ali pa je tako storil že čarovnik Papagani pred 300 leti, kdo ve?)

Še nekaj mi je zadnjič povedal škrat Bine. Take čaravnice se včasih naselijo tudi v šolskih knjigah in zvezkih, pa v nogometnih žogah in v omarah ter med igračami. Skrijejo se lahko v karkoli. Še posebno rade imajo take stvari, pri katerih nam lahko pošteno nagajajo. Take pač so. Tudi odrasli jim včasih ne uideemo. Ampak z vztrajnostjo in pridnostjo in z delom in prijaznostjo lahko vsi najdemo svoje čaravnice, ki nam pomagajo, da jih uženemo v kozji rog.

Upam, da boste svoje čaravnice vsi prepoznali, ker se včasih malo skrivajo. Pa lahko noč!

Matej Jakob

ISKALNICA

V vsaki povedi poišči eno od naštetih besed, povezanih s prihajajočimi prazniki (niso po vrsti!). Skriva se lahko znotraj ene daljše besede, lahko pa tudi v dveh ali treh besedah.

Primer:

Juda: Andreju danes zaradi tekme ni treba v šolo.

Besede: SLAVA, VIGILIJA, PIRH, KRIŽ, POTICA, ODREŠENIK, EMAVS

Prepir hitreje mine, če se opraviš.

»Lepo ti capljaš,« je babica pohvalila vnučka Marka.

»Manja in Ema, v soboto vaju vabim na drsanje,« je rekel Anže.

Premiki in dvigi lijaka so privedli do puščanja kopalnične cevi.

Kraljeva sla vam bosta prinesla pismo.

Pariško modre še nikoli nisem videl.

Parmezan in česen se odlično podata k rižoti.

Meta in Rok Kastelic

Za **SVETI KRST** Vašega otroka se dogovorite z domačim župnikom. Na srečanje prinesete izpisek iz rojstne matične knjige in družinsko knjižico, ki ste jo prejeli ob cerkveni poroki in izjavo o botrstvu. Na srečanju se bomo poglobili v pomen in potek zakramenta svetega krsta, zato so na srečanje vabljeni tudi botri.

BOTER pri krstu ali birmi je lahko odrasel in zgleđen katoličan. To pomeni, da je prejel zakramente (krst, spoved, obhajilo, birmo, cerkveno poroko), redno hodi k nedeljski sveti maši in ne živi v izven-zakonski skupnosti.

Za **ZAKRAMENT SVETE POROKE** se oglasite v domači župniji vsaj dva meseca pred poroko, da uredimo predporočni zapisnik. Zanj potrebujete krstno-samski list, ki ga dobite v župniji Vašega krsta in ne sme biti starejši od šestih mesecev. Pred poroko morate opraviti tečaj priprave na zakon (tečaj za zaročence). Na drugem srečanju se pripravimo na potek obreda poroke. Pred poroko je zelo priporočljivo, da oba zaročenca opravita tudi zakrament svete spovedi.

Za **POGREB** Vašega dragega pokojnika se najprej dogovorite na Žalah, potem pa se oglasite v župniji, v kateri je pokojnik živel. S seboj prinesete dokumente o pokojniku, Z župnikom se boste pogovorili o poteku krščanskega pogreba. Ob pogrebu se priporoča, da se za pokojnika darujejo pogrebna sveta maša, sveta maša 7. dan po pogrebu in sveta maša 30. dan po pogrebu. Prav tako se priporoča, da se za pokojnika daruje sveta maša vsaj enkrat letno (na obletnico smrti). Namesto cvetja in sveč na grob lahko darujemo za svete maše, za potrebe cerkve ali druge dobrodelne namene.

OBHAJILO ZA BOLNIKE se deli na prve petke v mesecu. Če želite opraviti sveto spoved, prejeti sveto obhajilo ali zakrament **BOLNIŠKEGA MAZILJENJA** na domu pokličite župnika. Prav tako pa se lahko z župnikom dogovorite za reden mesečni obisk na domu.

izdala: **ŽUPNIJA LJUBLJANA - KODELJEVO**

Ob Ljubljani 34, 1000 Ljubljana

odgovarja: Grega Valič, SDB

telefon: 041 261-870

e-pošta: zupnija.kodeljevo@gmail.com

spletna stran: kodeljevo.donbosko.si

oblikoval: Primož Antloga

ŽUPNIJSKA PISARNA

Uradne ure so v torek, sredo in četrtek od 14.00 do 15.00 ure in vsak dan po sveti maši. Po dogovoru se lahko oglasite tudi izven uradnih ur.

SVETE MAŠE

med tednom: 7.30 in 19.00

(ob ponedeljkih je samo večerna sveta maša)

ob nedeljah: 8.30, 10.00 in 19.00